

Európska rada

V Bruseli 23. júna 2017
(OR. en)

EUCO 8/17

CO EUR 8
CONCL 3

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Delegácie
Predmet: Zasadnutie Európskej rady (22. a 23. júna 2017)
– závery

Delegáciám zasielame závery, ktoré prijala Európska rada na uvedenom zasadnutí.

Európska rada sa dnes zamerala na posilnenie Európy a ochranu jej občanov prostredníctvom účinných opatrení na boj proti terorizmu a rozvoj spoločnej bezpečnosti a obrany, zaistenie jej hospodárskeho rozvoja v globalizovanom svete, riešenie migrácie a ochranu vonkajších hraníc. Silná a rozhodná Únia je najlepším prostriedkom na presadzovanie našich hodnôt a záujmov, podporu multilaterálneho systému založeného na pravidlách a mobilizáciu partnerov v záujme pozitívnej politiky v oblasti klímy. Pomôže tiež formovať globalizáciu tak, aby sa využívali prínosy otvorených trhov a zároveň uplatňovala ochrana pred nekalými praktikami a podporovali sa sociálne, environmentálne, zdravotné a spotrebiteľské normy, ktoré sú jadrom európskeho spôsobu života. Európska rada vzdala hold Helmutovi Kohlovi, čestnému občanovi Európy, ktorý zomrel 16. júna 2017.

I. BEZPEČNOSŤ A OBRANA

Vnútoraná bezpečnosť a boj proti terorizmu

1. Európska rada dôrazne odsudzuje nedávne teroristické útoky a zastáva jednotnú a pevnú pozíciu v boji proti terorizmu, nenávisti a násilnému extrémizmu. Tieto činy posilnili naše odhodlanie spolupracovať na úrovni EÚ s cieľom posilniť našu vnútornú bezpečnosť: budeme bojovať proti šíreniu radikalizácie online, koordinovať svoje úsilie o predchádzanie násilnému extrémizmu a boj proti nemu a jeho ideológii, brániť financovaniu terorizmu, uľahčovať rýchlu a cieleňú výmenu informácií medzi orgánmi presadzovania práva aj s dôveryhodnými partnermi a zlepšovať interoperabilitu medzi databázami.

2. Zodpovednosť za pomoc v boji proti terorizmu a trestnej činnosti online nesie aj príslušné priemyselné odvetvie. V nadväznosti na prácu v rámci internetového fóra EÚ Európska rada od tohto odvetvia očakáva, že vytvorí vlastné fórum a vyvinie nové technológie a nástroje, ktoré zlepšia automatické odhaľovanie obsahu, ktorý podnecuje na páchanie teroristických činov, a jeho odstraňovanie. Dopĺňať by to v prípade potreby mali príslušné legislatívne opatrenia na úrovni EÚ. Vyzýva na riešenie problémov, ktoré predstavujú systémy umožňujúce teroristom komunikovať spôsobmi, ku ktorým príslušné orgány nemajú prístup, vrátane šifrovania bez medzifáz, pričom sa zároveň ochráni výhody, ktoré tieto systémy prinášajú v oblasti ochrany súkromia, údajov a komunikácie. Európska rada sa domnieva, že na boj proti závažnej trestnej činnosti a terorizmu je nevyhnutný účinný prístup k elektronickým dôkazom a že by sa mala zabezpečiť dostupnosť údajov pod podmienkou splnenia primeraných záruk.
3. Dohoda o systéme vstup/výstup, ktorá by sa mala dosiahnuť onedlho, a finalizácia európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) do konca tohto roka pripraví pôdu pre ich rýchle zavedenie, čím sa posilní kontrola vonkajších hraníc a vnútorná bezpečnosť pri zohľadnení osobitnej situácie v členských štátoch, ktoré zatiaľ v plnej miere neuplatňujú schengenské *acquis*. Európska rada v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby čo najskôr pripravila návrhy právnych predpisov, do ktorých sa premietnu návrhy expertnej skupiny na vysokej úrovni pre interoperabilitu.
4. Musíme urýchliť spoločné úsilie o výmenu poznatkov o zahraničných teroristických bojovníkoch, ako aj o domácich radikalizovaných jednotlivcoch a napredovať v politických a právnych opatreniach na zvládnutie tejto hrozby.
5. Európska rada zdôrazňuje, že je dôležité poskytovať podporu obetiam teroristických činov.

Vonkajšia bezpečnosť a obrana

6. Európska rada opätovne potvrdzuje svoj záväzok posilniť spoluprácu v rámci EÚ v oblasti vonkajšej bezpečnosti a obrany v záujme ochrany Únie a jej občanov a príspeňa k mieru a stabilite v jej susedstve a za jeho hranicami. EÚ so všetkými svojimi diplomatickými a civilnými kapacitami prináša v tejto oblasti jedinečnú kombináciu možností. Ako sa uvádza v záveroch Rady z 18. mája a 19. júna 2017, dosiahol sa významný pokrok vo vykonávaní globálnej stratégie EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany a spoločného vyhlásenia, ktoré vo Varšave podpísali vedúci predstavitelia EÚ a NATO. Transatlantické vzťahy a spolupráca medzi EÚ a NATO majú naďalej kľúčový význam pre našu celkovú bezpečnosť a umožňujú nám reagovať na meniace sa bezpečnostné hrozby vrátane hrozieb kybernetických, hybridných a teroristických. Európska rada víta zriadenie európskeho centra excelentnosti pre boj proti hybridným hrozbám v Helsinkách. Na konferencii na vysokej úrovni o bezpečnosti a obrane, ktorá sa konala 9. júna 2017 v Prahe, sa zdôraznila komplementárnosť medzi EÚ a NATO a potreba zintenzívniť úsilie Európy o posilnenie nášho výskumu, spôsobilostí a operácií v oblasti obrany.

7. Spoločná tvorba projektov v oblasti spôsobilostí spoločne schválených členskými štátmi s cieľom odstrániť existujúce závažné nedostatky a vyvíjať technológie budúcnosti je kľúčovým aspektom dosiahnutia úrovne ambícií EÚ, ktoré schválila Európska rada v decembri 2016. Európska rada víta oznámenie Komisie o Európskom obrannom fonde, ktorý pozostáva zo zložiek „okno výskumu“ a „okno spôsobilostí“, a očakáva jeho skoré uvedenie do prevádzky. Vyzýva, aby sa ešte pred tým, ako sa v strednodobom horizonte bude môcť uvažovať o komplexnejších programoch, urýchlene dosiahla dohoda o návrhu európskeho programu rozvoja obranného priemyslu v záujme jeho skorého vykonávania. Európska rada vyzýva členské štáty, aby určili vhodné projekty v oblasti spôsobilostí pre Európsky obranný fond a pre európsky program rozvoja obranného priemyslu. Európska rada vyzýva členské štáty, aby pokračovali v práci na možnostiach spoločného obstarávania spôsobilostí v rámci Európskeho obranného fondu na základe spoľahlivých mechanizmov financovania. Cieľom je zabezpečiť spôsobilosti, zaistiť konkurencieschopnú, inovatívnu a vyváženú základňu pre európsky obranný priemysel v rámci EÚ, okrem iného aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce a účasti malých a stredných podnikov, a prispieť k širšej európskej obrannej spolupráci využívaním synergií a mobilizáciou podpory EÚ ako doplnku k financovaniu zo strany členských štátov. Rozvoj európskeho obranného priemyslu si bude vyžadovať aj podporu EÚ, pokiaľ ide o investície malých a stredných podnikov a stredné investície (spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou) v oblasti bezpečnosti a obrany. V tomto kontexte Európska rada pripomína svoju výzvu adresovanú Európskej investičnej banke, aby preskúmala opatrenia na podporu investícií do aktivít v oblasti obranného výskumu a vývoja.

8. Európska rada súhlasí s tým, že na posilnenie európskej bezpečnosti a obrany v súčasnom zložitom geopolitickom prostredí a s cieľom prispieť k dosiahnutiu úrovne ambícií, ktorú EÚ vyjadrila v globálnej stratégii EÚ, je potrebné nadviazať inkluzívnu a ambicióznou stálu štruktúrovanú spoluprácu (PESCO). V plnom súlade s článkom 42 ods. 6 a článkom 46 ZEÚ a protokolom č. 10 k zmluve vypracujú členské štáty do troch mesiacov aj na účely najnáročnejších misií spoločný zoznam kritérií a záväzkov, ktorého súčasťou bude presný harmonogram a osobitné mechanizmy posudzovania, aby mohli členské štáty, ktoré na to majú kapacity, bezodkladne oznámiť svoj úmysel zúčastniť sa. Táto práca musí byť v súlade s národným obranným plánovaním členských štátov a záväzkami, na ktorých sa dohodli dotknuté členské štáty v rámci NATO a OSN. Mali by sa určiť aj konkrétne spoločné projekty a iniciatívy v záujme podpory spoločných cieľov, záväzkov a kritérií PESCO.
9. S cieľom posilniť súbor nástrojov EÚ v oblasti rýchlej reakcie Európska rada súhlasí s tým, aby sa nasadzovanie bojových skupín na trvalom základe hradilo v rámci spoločných nákladov mechanizmu Athena, ktorý spravuje EÚ. Naliehavo tiež vyzýva Radu, aby urýchlila prácu na zlepšovaní schopnosti reakcie civilného krízového riadenia.
10. Európska rada sa k týmto otázkam vráti na jednom z nadchádzajúcich zasadnutí.

II. PARÍŽSKA DOHODA O ZMENE KLÍMY

11. Európska rada opätovne dôrazne potvrdzuje záväzok EÚ a jej členských štátov urýchlene a v plnej miere vykonávať Parížsku dohodu, prispievať k plneniu cieľov týkajúcich sa financovania opatrení v oblasti zmeny klímy a naďalej zohrávať vedúcu úlohu v boji proti zmene klímy. Parížska dohoda zostáva základným kameňom globálneho úsilia o účinné riešenie zmeny klímy a nie je možné o nej opätovne rokovať. Táto dohoda je kľúčovým prvkom modernizácie európskeho priemyslu a hospodárstva. Zohráva tiež kľúčovú úlohu pri vykonávaní programu trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030, pričom k tomuto cieľu prispeje aj nedávne prijatie nového Európskeho konsenzu o rozvoji a paralelné presadzovanie širšieho programu. EÚ a jej členské štáty posilnia spoluprácu s medzinárodnými partnermi v rámci Parížskej dohody, najmä s najzraniteľnejšími krajinami, čím preukážu solidaritu s budúciimi generáciami a zodpovednosť za celú planétu. Európska rada vyzýva Radu a Komisiu, aby preskúmali všetky prostriedky na dosiahnutie týchto cieľov. EÚ bude naďalej úzko spolupracovať so všetkými neštátnymi subjektmi na základe úspešných príkladov, ktoré poskytol globálny akčný program v oblasti klímy.

III. ZAMESTNANOSŤ, RAST A KONKURENCIESCHOPNOSŤ

12. Európa potrebuje pracovné miesta, rast a konkurencieschopnosť. Obnova hospodárskeho rastu vo všetkých 28 členských štátoch je pozitívnym vývojom, ktorý treba upevniť. Európska rada rokovala o tom, ako na tento účel čo najlepšie využiť potenciál jednotného trhu, obchodu a priemyslu a zároveň zabezpečiť, aby tento vývoj prinášal prospech vo všetkých sférach spoločnosti.

Jednotný trh

13. Európska rada opätovne zdôrazňuje význam dobre fungujúceho jednotného trhu s jeho štyrmi slobodami pri posilňovaní rastu, vytváraní pracovných miest a podpore investícií a inovácie. Spoluzákodarcovia umožnili dosiahnuť významný pokrok smerom k splneniu spoločného cieľa, ktorým je dokončenie a realizácia rôznych stratégií do roku 2018. Stále však pretrvávajú nedostatky, ktoré si vyžadujú ďalšiu pozornosť. Európska rada preto zdôrazňuje, že na dosiahnutie úrovne ambícií stanovenej v záveroch z júna 2016, pokiaľ ide o jednotný trh, vrátane služieb, digitálny jednotný trh, úniu kapitálových trhov, energetickú úniu, ako aj prepojenia, musia EÚ a jej členské štáty vyvinúť ďalšie úsilie. V tejto súvislosti víta preskúmanie v polovici trvania zamerané na digitálny jednotný trh a akčný plán v oblasti únie kapitálových trhov, ktoré predložila Komisia. Pre využívanie výhod európskeho jednotného trhu je kľúčové aj včasné vykonávanie a lepšie presadzovanie platných právnych predpisov. Rada predloží na zasadnutie Európskej rady v júni 2018 správu o pokroku v prehlbovaní, implementácii a presadzovaní jednotného trhu vo všetkých jeho aspektoch. S cieľom vidieť za horizont finalizácie jednotlivých stratégií jednotného trhu a zabezpečiť vývoj smerom k nadčasovému a spravodlivému jednotnému trhu Európska rada vyzýva Komisiu, aby pokračovala v skúmaní inovatívnych spôsobov, akými pristupovať k novým príležitostiam, výzvam a pretrvávajúcim prekážkam.
14. Európska rada berie na vedomie pokrok, ktorý sa dosiahol v súvislosti s Európskym fondom pre strategické investície, a vyzýva zákonodarcov, aby sa urýchlene dohodli na rozšírení a posilnení tohto fondu.

15. Európska rada na základe záverov Rady z mája 2017, v ktorých sa vyzýva na vypracovanie budúcej stratégie pre priemyselnú politiku, zdôrazňuje kľúčovú úlohu priemyslu ako hlavnej hybnej sily rastu, zamestnanosti a inovácie v Európe. V súlade so svojimi predchádzajúcimi závermi žiada, aby sa podnikli konkrétne kroky na zabezpečenie silnej a konkurencieschopnej priemyselnej základne jednotného trhu.

Obchod

16. EÚ sa bude usilovať o silnú obchodnú politiku a zasadzovať sa za otvorený multilaterálny obchodný systém založený na pravidlách s ústrednou úlohou WTO. EÚ je pevne presvedčená, že obchod prispieva k tvorbe bohatstva a pracovných miest, ponechá preto svoje trhy otvorené a bude bojovať proti protekcionizmu. Bude aktívne podporovať program voľného obchodu na celosvetovej úrovni. Preto sa bude usilovať o upevnenie skutočne rovnakých podmienok a zároveň zostane obozretná, pokiaľ ide o dodržiavanie a presadzovanie základných noriem vrátane sociálnych, environmentálnych, zdravotných a spotrebiteľských noriem, ktoré sú jadrom európskeho spôsobu života.
17. Európska rada je presvedčená, že obchod a investície môžu byť voľné len vtedy, ak sú aj spravodlivé a vzájomne prínosné. Európska rada preto vyzýva spoluzákonodarcov, aby urýchlene dosiahli dohodu o moderných nástrojoch na ochranu obchodu, ktoré budú v súlade s pravidlami WTO a ktorými sa posilní schopnosť EÚ účinne bojovať proti nekalým a diskriminačným obchodným praktikám a deformáciám trhu. Vyzýva Komisiu, aby zabezpečila ich urýchlené a účinné uplatňovanie prostredníctvom nelegislatívnych vykonávacích opatrení, čím sa dosiahne, aby obchodné praktiky EÚ a jej nástroje na ochranu obchodu lepšie reagovali na vzniknuté situácie a boli účinnejšie, a aby v prípade potreby navrhla doplnujúce opatrenia. Zároveň vyzýva Komisiu a Radu, aby prehĺbili diskusiu o tom, ako posilniť reciprocitu v oblasti verejného obstarávania a investícií, a pokročili v tejto diskusii. V tejto súvislosti víta iniciatívu Komisie na využitie globalizácie a okrem iného na analýzu investícií z tretích krajín smerujúcich do strategických sektorov pri plnom rešpektovaní právomocí členských štátov. Európska rada sa k tejto otázke vráti na jednom zo svojich budúcich zasadnutí.

18. Európska rada podporuje pokrok vo všetkých prebiehajúcich rokovaníach o ambiciózných a vyvážených dohodách o voľnom obchode vrátane rokovaní o dohodách s Mexikom, Mercosurom a ázijsko-tichomorským regiónom, ktorých usmerňujúcimi zásadami sú reciprocita a vzájomné prínosy. Európska rada víta nedávno dosiahnutý pokrok v rokovaníach s Japonskom, ktorý by mohol viesť k dosiahnutiu politickej dohody.

Európsky semester

19. Európska rada vo všeobecnosti súhlasí s integrovanými odporúčaniami pre jednotlivé krajiny, o ktorých rokovala Rada, čo umožňuje uzavrieť európsky semester 2017.

IV. MIGRÁCIA

20. Európska rada je naďalej odhodlaná presadzovať komplexný prístup Únie k migrácii, k účinnej kontrole vonkajších hraníc na účely zastavenia nelegálnych migračných tokov a ich predchádzania a k reforme spoločného európskeho azylového systému, ako aj v plnej miere a nediskriminačným spôsobom vykonávať vyhlásenie EÚ a Turecka vo všetkých jeho aspektoch a vo vzťahu ku všetkým členským štátom. Na všetkých migračných trasách vrátane západobalkánskej trasy je potrebné zachovať obozretnosť. Naďalej budeme posilňovať a v plnej miere využívať operačné kapacity európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a ďalších agentúr.
21. Straty na životoch a pokračujúce migračné toky predovšetkým ekonomických migrantov po trase cez centrálnu Stredozemie sú štrukturálnou výzvou a zostávajú naliehavým a vážnym problémom. EÚ a jej členské štáty budú musieť obnoviť kontrolu, aby sa predišlo zhoršeniu humanitarnej krízy. Na tento účel musia teraz rúzne konať a zintenzívniť koordináciu a realizáciu všetkých prvkov uvedených v Maltskom vyhlásení, rámci pre partnerstvo a spoločnom akčnom pláne z Valletty, ktoré bude treba podporiť dostatočnými finančnými zdrojmi. Vyžaduje si to aj nepretržitú a posilnenú spoluprácu s krajinami pôvodu a tranzitu vrátane posilnenia regionálnej spolupráce v oblasti pátracích a záchranných akcií, čo naďalej ostáva vysokou prioritou. Kľúčovým prvkom prístupu EÚ je poskytovanie odbornej prípravy a vybavenia líbyjskej pobrežnej strážej, ktoré by sa malo urýchliť. IOM a UNHCR budú i naďalej dôležitými partnermi, a to aj pokiaľ ide o uľahčenie dobrovoľných návratov a zlepšenie podmienok prijímania. V záujme zastavenia migračných tlakov na pozemných hraniciach Líbye a ďalších susediacich krajín sa posilní spolupráca s krajinami pôvodu a tranzitu. Európska rada v tejto súvislosti zdôrazňuje význam podpory spoločných ozbrojených síl skupiny G5 Sahel. Tam, ako aj inde zostáva kľúčovým cieľom rozloženie obchodných modelov prevádzáčov a obchodníkov s ľuďmi, a to aj prostredníctvom lepšej kontroly obchodu s vybavením, ktoré používajú.

22. Taktiež je potrebné ďalšie úsilie na dosiahnutie skutočného pokroku v oblasti politiky návratu a readmisie. V nadväznosti na obnovený akčný plán v oblasti návratu by sa bez ďalšieho odkladu mali na úrovni EÚ zaviesť dobre fungujúce dohody o readmisii a pragmatické dojednania s tretími krajinami, a to tak, že sa využijú všetky dostupné nástroje vrátane prípadného prehodnotenia vízovej politiky voči tretím krajinám. K dosiahnutiu tohto cieľa prispievajú aj dvojstranné dohody členských štátov s tretími krajinami.
23. Európska rada potvrdzuje svoje predchádzajúce závery o reforme spoločného európskeho azylového systému (CEAS). Vďaka pokroku dosiahnutého počas maltského predsedníctva panuje zhoda v tom, že v reformovanom systéme CEAS sa musí dosiahnuť správna rovnováha medzi zodpovednosťou a solidaritou a zaistiť odolnosť voči budúcim krízam. Tento systém musí byť účinný, odolný voči migračnému tlaku, musí v súlade s medzinárodným právom odstraňovať motivačné faktory, ako aj sekundárne pohyby, musí bojovať proti zneužívaniu a musí poskytnúť náležitú podporu najviac postihnutým členským štátom. Komisia sa vyzýva, aby preskúmala možné riešenia na zmiernenie zaťaženia členských štátov v prvej línii. Na účely posilnenia spolupráce s tretími krajinami a zabránenia vzniku nových kríz by sa mal pojem „bezpečná tretia krajina“ zosúladiť so skutočnými požiadavkami, ktoré vyplývajú zo Ženevského dohovoru a primárneho práva EÚ, rešpektujúc pritom právomoci EÚ a členských štátov podľa zmlúv. Európska rada v tejto súvislosti vyzýva, aby sa pokročilo v práci na vypracovaní zoznamu EÚ obsahujúceho bezpečné tretie krajiny. Bude to súčasťou budúcej celkovej dohody o systéme CEAS. Európska rada vyzýva Radu, aby pokračovala v rokovaní na tomto základe a potrebným spôsobom zmenila legislatívne návrhy, pričom Komisia jej bude pri tom aktívne pomáhať. Európska rada sa k týmto otázkam ešte vráti.

V. DIGITÁLNA EURÓPA

24. S ohľadom na pracovný program v druhej polovici roka, a najmä na digitálny samit, ktorý sa uskutoční 29. septembra 2017 v Tallinne, Európska rada podčiarkuje všeobecný význam ambiciózneho digitálneho vízie pre Európu, jej spoločnosť a ekonomiku. Na to, aby sme mohli čeliť výzvam 4. priemyselnej revolúcie a využívať príležitosti, ktoré prináša, je potrebný holistický prístup k digitálnej oblasti. Vyžaduje si to, vykonávanie stratégie pre digitálny jednotný trh v Európe vo všetkých jej prvkoch. Súčasne by sme sa mali pozrieť zo širšieho hľadiska na trhy, infraštruktúru, konektivitu, spoločenské a kultúrne aspekty vrátane digitálnej priepasti, noriem a štandardov, obsahu a údajov, investícií, kybernetickej bezpečnosti, elektronickej verejnej správy a výskumu a vývoja. S cieľom reagovať na súčasné a budúce výzvy v oblasti kybernetickej bezpečnosti Európska rada víta úmysel Komisie preskúmať v septembri stratégiu kybernetickej bezpečnosti a do konca roka navrhnúť ďalšie ciele opatrenia.
-